

การศึกษาการใช้และกระแสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร

นายศิริระ อุดมรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2543
ISBN 974-030-077-4
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 5 JUL 2004

1200023078

**A STUDY OF COMPUTER TECHNOLOGY IMPLEMENTATION AND SUPPORT
IN BASIC EDUCATION SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION
COMMISSION IN BANGKOK METROPOLIS**

Mr. Sira Udomrat

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration**

Department of Educational Administration

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-030-077-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการใช้และการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

โดย

นายศิริ อุดมรัตน์

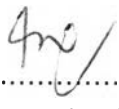
ภาควิชา

บริหารการศึกษา

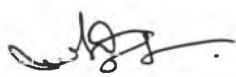
อาจารย์ที่ปรึกษา

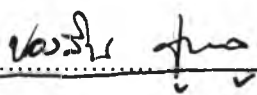
อาจารย์ ดร.ปองสิน ชูวัฒนกุล

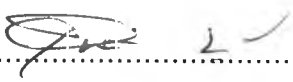
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.ปองสิน ชูวัฒนกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

ศิริระ อุดมรัตน์ : การศึกษาการใช้และการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF
 COMPUTER TECHNOLOGY IMPLEMENTATION AND SUPPORT IN BASIC EDUCATION
 SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION IN BANGKOK
 METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร.ปองสิน ชูวัฒนกุล, 130 หน้า. ISBN 974-030-077-4

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้และการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร
 โรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบงานคอมพิวเตอร์ จำนวน 156 คน โดยใช้กรอบแนวคิดของ Edwin Merritt และคณะ
 (1997) ซึ่งการวิจัยนี้ได้กำหนดขอบเขตให้เป็นการศึกษาการบริหารการใช้และการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี
 คอมพิวเตอร์ โดยพิจารณาจากการดำเนินการ 6 ด้าน คือ 1) การวางแผน 2) โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ
 3) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ 4) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ 5) บุคลากร 6) การบูรณาการระหว่างเทคโนโลยีกับหลักสูตร
 เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยโดยสรุปจากคำตอบที่ถูกระบุในระดับสูงและตามความสำคัญมีดังนี้ ในเรื่องการบริหารการใช้และ
 การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 1) ด้านการวางแผน พบว่า มีการวางแผนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
 ในด้านการเรียนการสอนมากที่สุดแต่มีการนำไปใช้จริงกับงานธุรการมากที่สุด 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ
 พบว่า มีการดำเนินการด้านโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในหลาย ๆ แบบ มีการดูแลเรื่องอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และ
 อุปกรณ์เสริมสิ่งแวดล้อมทางกายภาพต่าง ๆ เช่น เรื่องเครื่องปรับอากาศ การจัดเตรียมหรือดูแลเรื่องอุปกรณ์และจัด
 ให้มีเครื่องปรับอากาศเพื่อสนับสนุนการใช้งาน แต่ไม่มีการจัดเตรียมสถานที่ไว้รองรับการให้บริการคอมพิวเตอร์ก่อน
 ล่วงหน้า 3) ด้านอุปกรณ์ พบว่า โรงเรียนมีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอต่อความต้องการและอยู่ในสภาพดี
 มีการจัดการบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์โดยครูหรือบุคลากรในโรงเรียน 4) ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ พบว่า
 มีการจัดงบประมาณแบบจัดเป็นกรณีพิเศษเป็นครั้งคราวมากที่สุด มีรายได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมบุคคลทั่วไปใน
 การใช้คอมพิวเตอร์ 5) ด้านบุคลากร พบว่า ผู้บริหารเป็นผู้คัดเลือกบุคลากรผู้รับผิดชอบงานคอมพิวเตอร์ การพัฒนา
 บุคลากรทำโดยส่งไปรับการอบรมภายนอกเมื่อได้รับการอบรมแล้วจัดให้ปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความรู้ที่ได้รับการอบรม
 นอกเหนือจากงานปกติโดยไม่ได้รับสิทธิพิเศษ 6) ด้านบูรณาการระหว่างเทคโนโลยีกับหลักสูตร พบว่ามีการบูรณาการ
 การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับหลักสูตรโดยมีการบูรณาการใช้ในการเรียนการสอนในบางรายวิชา บูรณาการโดยวิธี
 การเล่นเกมทางการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา.....
 สาขาวิชาบริหารการศึกษา.....
 ปีการศึกษา 2543.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

4283823127 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORD : STUDY, COMPUTER TECHNOLOGY IMPLEMENTATION AND SUPPORT, BASIC EDUCATION SCHOOLS, THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION, BANGKOK METROPOLIS
SIRA UDOMRAT : A STUDY OF COMPUTER TECHNOLOGY IMPLEMENTATION AND SUPPORT IN BASIC EDUCATION SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : PONGSIN CHUWATTANAKUL, Ph.D. 130 pp.
ISBN 974-030-077-4

This research is to study the implementation and its support of the computer technology in basic Education schools under the Office of Private Education Commission in Bangkok Metropolis. The limitation of this study was to study the implementation and its support under the boundary of its management. The population samples are school principals and teachers in charged of the school-computer-technology. The collected data was from survey questionnaires constructed based on the conceptual framework of Edwin Merritt and Associates from Task Force on Education Telecommunications report 1977 and analyzed by frequency and percentage.

Followings are some of results found showing according to their significance in each category. **Planning** – computer technology plans were developed the most for teaching and learning but were actually implemented the most in school business administrative tasks. **Physical Infrastructure** – many forms of Physical Infrastructure caring were attained including computer equipment, its gadgets, and environment, however, most of schools did not particularly prearranged a place for the computer service. **Equipment** – there were enough computers for schools needs and most of them were in good conditions. **On-going Operations** – budgeting was done case by case depended on the necessity, there was the fee for computer service for publics which considered as a part of the on-going operations income. **People** – person responsible for school computer technology tasks was selected by the administrator, staff-development in computer skills were done through external channels, trained-staff were assigned for computer tasks in addition to their regular jobs and without any privilege. **Integration of Technology and Curriculum** – Schools did integrated technology and curriculum, the integration was in some subjects and mostly done through games in education.

Department..... Educational Administration.....
Field of Study..... Educational Administration.....
Academic year..... 2000.....

Student's signature.....
Advisor's signature.....
Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความสำเร็จ เนื่องจากได้รับความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดีจาก อาจารย์ ดร.ปองสิน ชูวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนเสร็จสมบูรณ์ ตลอดทั้งให้กำลังใจเป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความซาบซึ้งอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์เอกชัย กี่สุขพันธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ตลอดจนคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ และให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอดรวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชุดา รัตนเพียร อาจารย์ภาควิชา โสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและพันตรีบุญชู ใจชื้อกุล จากวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยและให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ที่สำคัญยิ่งคือ ขอขอบพระคุณสำหรับความอนุเคราะห์ของผู้บริหารโรงเรียนและครู ผู้รับผิดชอบงานคอมพิวเตอร์ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน ในกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และการวิจัยครั้งนี้จะไม่สามารถสำเร็จไปด้วยดี ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุดท้ายนี้ ผู้ที่ควรได้รับการกล่าวถึง ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก คือ คุณปริญญา ชาวผ่อง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษาทุกท่าน โดยเฉพาะคุณสุวิมล ธนะผลเลิศ ที่ได้เอื้อเฟื้อสถานที่ในการค้นคว้าหาข้อมูล และทำรายงานการวิจัยครั้งนี้ ถ้าการวิจัยครั้งนี้จะมีคุณประโยชน์ทางใดทางหนึ่งต่อไปขอมอบความดีนี้เป็นเครื่องบูชา พระคุณแต่คุณพ่อเหียนของ แซ่ลิ่ม และคุณแม่สุมิตรา ฉัตรศรีวงศ์ ที่ให้การศึกษ ให้กำลังใจและ ข้อคิดต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ศิริระ อุดมรัตน์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัย.....	7
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.....	8
ในกรุงเทพมหานครสภาพปัจจุบันของการศึกษาเอกชน.....	9
◆ ประเภทของโรงเรียนเอกชน	10
◆ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน	11
การบริหารการศึกษา.....	11
◆ ความหมายของงานบริหารการศึกษา	11
◆ ขอบข่ายของงานบริหารการศึกษา.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้และการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์.....	16
สถานศึกษา	
◆ ความหมายและองค์ประกอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์.....	16
◆ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการศึกษาไทย.....	18
◆ การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับงานบริหารการศึกษา.....	20
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 46
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย..... 46
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 46
	การสร้างเครื่องมือ 47
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 47
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 47
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 44
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 48
	ตอนที่ 2 สภาพการใช้และสนับสนุนการใช้คอมพิวเตอร์ 53
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 94
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย 94
	วิธีดำเนินการวิจัย 94
	สรุปผลการวิจัย 94
	อภิปรายผลการวิจัย 98
	ข้อเสนอแนะจากผลงานวิจัย..... 107
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 110
	รายการอ้างอิง..... 111
	ภาคผนวก..... 116
	ประวัติผู้วิจัย..... 130

สารบัญญัตราสาร

ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่	หน้า
1. เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	48
2. เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	49
3. เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	50
4. เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุการทำงาน.....	51
5. เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาดำรงตำแหน่งในโรงเรียน.....	52
6. เกี่ยวกับการจัดทำแผนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน	53
7. เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน	54
8. เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการบริหารโรงเรียน	55
9. เกี่ยวกับการสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการตามแผนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์.....	56
10. เกี่ยวกับการจัดระบบโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์	57
11. เกี่ยวกับการจัดระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อให้เกิดการใช้งานคอมพิวเตอร์ ที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน	58
12. เกี่ยวกับการเชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นระบบเครือข่าย.....	59
13. เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน	60
14. เกี่ยวกับจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์กับความต้องการในการใช้งานคอมพิวเตอร์.....	61
15. เกี่ยวกับจำนวนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์กับความต้องการในการใช้อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์	62
16. เกี่ยวกับสภาพของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ใช้งาน	63
17. เกี่ยวกับการจัดการการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์.....	64
18. เกี่ยวกับซอฟต์แวร์ที่ใช้ในระบบปฏิบัติการของคอมพิวเตอร์.....	65
19. เกี่ยวกับการใช้ซอฟต์แวร์.....	66
20. เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์.....	67
21. เกี่ยวกับการใช้งบประมาณและค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ	68
22. เกี่ยวกับการจัดตั้ง / แสวงหากองทุน / งบประมาณเพื่อนำมาใช้ในงานเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์	69

สารบัญญัตินำ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23. เกี่ยวกับที่มาของแหล่งรายได้โดยวิธีเชิงธุรกิจเพื่อนำมาใช้ในงานเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์.....	70
24. เกี่ยวกับบุคคลที่รับผิดชอบในการพิจารณาใช้งบประมาณและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ	71
25. เกี่ยวกับผู้ที่ทำหน้าที่จัดเสนอโครงการงบประมาณและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ	72
26. เกี่ยวกับการคัดเลือกและสรรหาคู / บุคลากรผู้รับผิดชอบงานเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์.....	73
27. เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในการใช้คอมพิวเตอร์	74
28. เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนให้มีความสามารถเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์.....	75
29. เกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์	76
30. เกี่ยวกับการวางแผนฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์	77
31. เกี่ยวกับการมอบหมายหน้าที่เพื่อให้บุคลากรนำความรู้ที่ได้รับมาใช้งาน	78
32. เกี่ยวกับการสนับสนุน / ส่งเสริมให้บุคลากรมีคอมพิวเตอร์ไว้ใช้ส่วนตัว	79
33. เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการส่งบุคลากรไปรับการพัฒนา	80
34. เกี่ยวกับการจูงใจให้บุคลากรในโรงเรียนพัฒนาตนเองด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	81
35. เกี่ยวกับการสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ	82
36. เกี่ยวกับการบูรณาการในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน	83
37. เกี่ยวกับผู้บริหารในการสนับสนุนการบูรณาการในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน	84
38. เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาบูรณาการในการเรียนการสอนรายวิชา ...	85
39. เกี่ยวกับกลุ่ม / รายวิชาที่โรงเรียนทำการบูรณาการการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในหลักสูตรวิชา	86
40. เกี่ยวกับวิธีการบูรณาการการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน	87
41. เกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงการใช้งานคอมพิวเตอร์ของนักเรียนใน 1 สัปดาห์.....	88
42. เกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงการใช้คอมพิวเตอร์ของครู อาจารย์ใน 1 สัปดาห์	89
43. เกี่ยวกับช่วงเวลาโดยปกติที่โรงเรียนให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์.....	90
44. เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมภายในที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์.....	91
45. เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ	92
46. เกี่ยวกับการจัดทำและเผยแพร่โฮมเพจของโรงเรียน.....	93